

NGÔN NGỮ LOÀI VẬT

Huệ Trân

Dù loài người không nghe, không hiểu được tiếng nói của loài vật, nhưng chắc cũng không thể phủ nhận là mỗi loài đều có ngôn ngữ riêng của chúng.

Ai cũng có lúc từng nhìn thấy trên bầu trời trong xanh, bất chợt một đàn chim đông đảo bay tới, mà từng đôi cánh vỗ nhịp nhàng theo đội hình tuyệt hảo như các nghệ sỹ phải tập luyện nhiều lần trước khi trình diễn.

Đàn chim không chú ý trình diễn cho ai xem nên chắc chúng không cần tập luyện. Vậy mà chúng bay rất có thứ tự, lớp lang. Do đâu vậy, nếu không phải là chúng bảo nhau bằng ngôn ngữ riêng? Chẳng hạn "*Hướng tây nam, hình vòng cung nhé.*" Đoán thế.

Loài kiến, loài ong thì còn rõ rệt hơn. Kiểm được thức ăn ở đâu, kiến gọi nhau, đi từng đàn, không hối hả, không chen lấn. Có ai thấy kiến chạy bao giờ chưa?

Xã hội ong thì vượt bậc. Ong thợ cả trăm con vo ve mà tuyệt đối theo lệnh ong chúa, chăm chỉ xây tổ, tạo mật, đầu ra đổ. Chúng phải có ngôn ngữ, bảo nhau và tương kính nhau mới có một xã hội lý tưởng như thế chứ!

Rồi chó, mèo, voi, ngựa, thú trên núi, thú trong rừng... hình như loài nào cũng có ngôn ngữ riêng bảo nhau để sống trật tự, thương yêu và hòa thuận.

Đời chẳng có chi tuyệt đối nên cũng có khi bất đồng! Hai con chim có lúc mổ nhau, hai con sóc có lúc rượt nhau, hai con chó có khi gầm gừ, nhưng rõ ràng, khi bất đồng là chúng "*nói thẳng, nói thật.*" Hồn hào với nhau thì "*thượng cảnh chân hạ cảnh tay,*" xong rồi thôi! Chúng đều biết rõ, sự không bằng lòng nhau ở việc ấy, lúc ấy, không hề phải dối trá quanh co, bày mưu lập kế, ném đá giấu tay gì cả!

Cũng có khi loài vật cố truyền đạt ngôn ngữ của chúng tới loài người. Chẳng hạn như chuyện bày chó hoang cứu được một hài nhi bị mẹ bỏ trong đồng bùn.

Tin từ làng Bihar hẻo lánh, thuộc quận Samastipur bên Ấn Độ. Một sáng sớm, dân làng bị đánh thức bởi bày chó hoang chạy lảng xảng và cùng sủa inh ỏi. Khi thấy người, chúng chạy về hướng một ụ đất ở ngoài đồng, vừa chạy vừa ngoái cổ lại như có ý bảo người chạy theo. Dân làng ra tới ụ đất thì thấy ba con chó khác đang đứng đó, vẫn đang vừa cào đất nhè nhẹ, vừa sủa. Tới gần, dân làng thấy một trẻ sơ sinh đỏ hỏn, quần sơ sài trong miếng vải, còn đang thoi thóp thở. Em bé đã bị mẹ cố tình chôn dưới bùn, vừa được bày chó hoang bới lên và chạy vào làng báo cho người biết!

Bầy chó phải có ngôn ngữ bảo nhau để cùng hoàn tất hành động tử bi đó chứ! Chắc chắn phải thế!

Loài trên bờ như vậy, loài dưới nước thì sao?

Hàng năm, có khoảng 30 con cá voi bị mắc cạn tại bãi biển Mahia. Thường thì khi tai nạn xảy ra, dân địa phương phải tiêm thuốc giết chúng vì lý do nhân đạo, bởi cá voi lớn quá, kẹt trong hốc đá hay khúc vịnh hẹp sẽ rất đau đớn rồi chết dần, người không biết làm sao giúp chúng trở lại biển. Nhưng một lần, hai con cá voi mắc cạn, tại góc biển phía đông North Island. Cư dân quanh đó gọi nhau, cố gắng đẩy chúng ra biển nhưng chúng lúng túng với cồn cát chắn phía trước và vách đá chênh vênh ven bờ, cứ đẩy ra chúng lại dạt vào.

Gần hai tiếng đồng hồ như thế, người và cá đều tuyệt vọng, mệt đừ thì bỗng một con Bottlenose Dolphin xuất hiện. Loại cá này thường bơi theo những người tắm biển mà ta hay gọi là cá heo mỏ dài.

Lập tức, hai con cá voi phát ra âm thanh và con cá heo đáp lại. Càng lúc âm thanh càng ồn ào, dường như chúng gọi nhau, rồi kể lể sự tình, bàn bạc cách cứu nhau. Sau đó, chưa đầy mười phút từ lúc cá heo xuất hiện, cư dân tại bãi biển Mahia đã sừng sốt chúng kiến con cá heo hướng dẫn hai cá voi mắc cạn ra khỏi cồn cát một cách nhẹ nhàng, an toàn.

Thảm họa sóng thần tại tỉnh Ibaraki, Nhật Bản cũng ghi lại biết bao câu chuyện cảm động, can trường, của tình thương, đã thể hiện giữa ranh giới sống, chết, trong đó có câu chuyện con chó không bỏ bạn. Câu chuyện này đã lấy nước mắt biết bao người đọc, trên khắp toàn cầu.

Một nhóm phóng viên, đến nơi hoang tàn sau thảm họa sóng thần để thâu lại những hình ảnh trung thực nhất. Họ bất ngờ thấy một con chó lông trắng, đốm đen. Con chó trông bơ phờ, mệt mỏi! Làm sao nó có thể sống sót sau cơn sóng thần?

Nhóm phóng viên tới gần thì nó run rẩy, nhưng không chạy. Khi ấy, mọi người nhận ra, bên cạnh nó còn một con chó khác, nằm bất động! Con chó đốm đen, nhìn người, rồi đặt một chân lên mình bạn, khẽ gừ gừ như trấn an bạn, như cầu cứu người, như muốn cho người biết quyết tâm bảo vệ bạn, không bỏ bạn, dù trong tình cảnh tuyệt vọng cho cả hai.

Ngay khi ấy, tình thương đã là gạch nối giữa người và vật.

Tất cả những diễn tiến cảm động và kỳ diệu này đều được nhóm phóng viên ghi lại qua ống kính và gửi lên mạng lưới toàn cầu. Thông tin được họ cập nhật thật nhanh sau đó, là hai con chó đã được tiếp cứu và đang được chăm sóc tại một trại thú y gần nhất.

Một người xem hình ảnh và bài tường thuật ngắn về câu chuyện cảm động này, đã gửi ngay lời chia sẻ như sau: *"Trung thành là tình đức nhất để miêu tả về loài chó. Chúng xứng đáng với danh hiệu là bạn tốt nhất của loài người."*

Ngôn ngữ của loài vật, chắc chắn thuộc loại *"có sao nói vậy người ơi"*. Chúng ta có thể tin như thế khi nhìn vào đời sống đơn thuần của chúng.

Nhưng tin tức mới đây về hàng triệu, triệu con cá, đã và đang tiếp tục chết trắng xóa suốt dọc biển miền Trung Việt Nam đã không kịp gửi lại lời nhắn của sự thật *"Tại sao chúng tôi chết"*. Tôm, cua, sò, ốc mọi loài dưới biển cũng đang theo cá mà tức tưởi ra đi! Chim bay trên trời cũng chết, vì tìm mỗi nơi cá chết! Chúng không kịp có cơ hội nói lên sự thật về cái chết của chúng.

Loài người đang quần quanh nói thay cho chúng, theo những gì loài người muốn nói!

Tiếc thay, ngôn ngữ loài người rườm rà, đời sống loài người rắc rối, xã hội loài người phức tạp nên mới có những câu như: *"Ngôn ngữ vong thân"*, hay *"Nghe vậy, thấy vậy, mà không phải vậy"* từ đây mới nảy sinh ra bao nghi ngờ, đổ kỵ, tỵ hiềm, sân hận, đầu mối của oan gia nối kết!

Tất nhiên, bên những rườm rà, rắc rối, phức tạp này vẫn có biết bao tình người thể hiện đẹp đẽ bằng tinh thần Ba-la-mật, để đời còn ý nghĩa của *"hoa trong rác, sen trong bùn"*

Mỗi đời sống đều chỉ có ý nghĩa khi hiển dâng trọn vẹn đời mình. Như đời nến, chỉ thực sự tỏa sáng khi nó được cháy lụn tới phần bắc cuối cùng. Như đóa hoa, chỉ đẹp khi được nở trọn vẹn sắc hương rồi mới tàn rụng, Như giọt sương hân hoan lóng lánh ánh kim cương trên lá, dù mặt trời lên thì nó sẽ biến tan.

Chợt đâu, dòng Kinh Hiền Ngu hiện lên trong tâm tưởng 4 câu mà nhà thơ Phạm Thiên Thư đã thi hóa trong thi phẩm *"Ngọc nở thành sen"*:

*"Suối rừng cất tiếng nao nao
Sương mừng, rơi ướt hạt nào long lanh
Dưới bờ dương liễu rờn xanh
Chúng Tăng tịnh mặc kinh hành đạp hoa"*

Người và vạn hữu cùng Cho và Nhận, sẽ an bình và hạnh phúc biết bao!

Bất giác, lại nhớ lời chia sẻ đầy thiện vị của một vị Thầy, trong một mùa An Cư. Nhìn đàn kiến lặng lẽ bò dài theo bờ tường chánh điện, Thầy nói: *"Kiến thiền hành về nghe kinh đó. Chúng bảo nhau, các sư cô ở đâu về, tụng kinh hay quá, chúng ta phải lên tận nơi mà nghe cho rõ."*

Thử lắng tâm xem, biết đâu ta cũng nghe được như Thầy, vì chắc chắn, loài vật nào cũng có ngôn ngữ riêng của chúng.

Ai dám bảo ngôn ngữ này cần văn chương hoa mỹ mới thể hiện được TÌNH THƯƠNG và DỮNG CẢM?

Huệ Trân

(Tào-Khê tịnh thất, một ngày rục nắng)